

(Witvlekspikkelspanner), *Calospilos sylvata* (porseleinvlinder), *Smerinthus ocellata* (pauwoogpijlstaart), *Harpyia milhauseri* (draak), *Lymantria monacha* (nonvlinder – witte vorm!), *Mesoligia literosa* (duinhalmuiltje), *Pechipogo strigilata* (baardsnuituil – weinig voorkomend), *Orthosia miniosa* (eikenvoorjaarsuil – zeldzaam).

9. Rondvraag.

Peter Koomen: zondag 8 mei (aanvang 15.00 uur) worden in het Natuurmuseum insecten geprepareerd. Men wil aan geïnteresseerden laten zien hoe dit in zijn werk gaat. Hij vraagt of iemand van de Vlinderwerkgroep hieraan mee willen werken door te laten zien hoe vlinders worden geprepareerd. Wij nemen dit in beraad.

8. Sluiting.

Voorzitter Siep Sinnema bedankt Peter Koomen voor de verleende gastvrijheid in het Natuurmuseum en wenst iedereen een goede reis naar huis.

Zaterdag 14 mei: Nachtvlinderexcursie Oranjewoud. Luut de Zee

Op zaterdag 14 mei vond de eerste nachtvlinderexcursie van de vlinderwerkgroep in het jaar 2005 plaats. Deze avond zou in de bossen van Oranjewoud gelicht worden. Wat insecten betreft is er weinig bekend over Oranjewoud. Het was dus een mooie aanleiding om eens te kijken wat Oranjewoud op nachtvlindergebied te bieden heeft.

De 11 deelnemers verzamelden zich rond 20.30 uur op het parkeerterrein bij Hotel Tjaarda. De verwachtingen waren niet al te hooggespannen, want de weersvoorspellingen beloofden niet al te veel goeds. Het zou wel droog blijven, maar de temperatuur zou waarschijnlijk te laag zijn. Maar de optimisten hadden hoop dat de bewolking in de loop van de avond zou toenemen en dat de temperatuur niet al te veel zou zakken. In de auto's werd vervolgens via alleen voor bestemmingsverkeer toegankelijke wegen naar de parkeerplaats aan de Marijke Mouiwei gereden. Hier ligt ten noordoosten van de weg een heideterreintje/schraalgraslandje dat wellicht interessant zou kunnen zijn. Omdat het nog niet donker was, werd eerst een rondje gelopen om te kijken waar de lampen eventueel opgesteld zouden kunnen worden. Het heideterreintje werd bezocht, maar niet geschikt geacht om een lamp op te stellen. Het was er te koud. Maar we waren nu toch in Oranjewoud en er werden in de buurt van het terrein 4 lampen opgesteld. Helaas kregen de optimisten niet helemaal gelijk, er was wel wat bewolking, maar het de temperatuur was aan de lage kant (8 °C). Het was derhalve geen topnacht en er werd niet tot diep in de nacht doorgedaan. De mensen met een lamp en een laken waren al tevreden als er meer dan 10 soorten op hun

Flinterwille Vlinderwerkgroep Friesland oktober 2005

doek waren geland. Maar dit aantal werd niet eens op alle doeken gehaald. Hieronder volgt een lijstje met de waargenomen soorten.

Tabel 1: Soortenlijst nachtvlinderexcursie Oranjewoud, coördinaten: X 195 Y 551

	Soort	Aantal		Soort	Aantal
1	Nematopogon swammerdamella	1	15	Eupithecia tantillaria	9
2	Syndemis musculana	1	16	Lobophora halterata	2
3	Sphinx pinastri	1	17	Ptilodon capucina	1
4	Petrophora chlorosata	6	18	Peridea anceps	2
5	Opisthograptis luteolata	2	19	Harpyia milhauseri	1
6	Ectropis crepuscularia	2	20	Phlogophora meticulosa	1
7	Cabera pusaria	1	21	Ochropleura plecta	3
8	Cabera exanthemata	1	22	Colocasia coryli	2
9	Lomographa bimaculata	1	23	Calliteara pudibinda	9
10	Xanthorhoe spadicearia	3	24	Nola confusalis	2
11	Xanthorhoe ferrugata	1	25	Eilema sororcula	3
12	Thera britannica	3	26	Spilosoma lubricipeda	2
13	Eupithecia nanata	2	27	Diaphora mendica	1
14	Eupithecia abbreviata	4			

Het aantal soorten is met 27 niet erg hoog, ook de aantallen per soort zijn laag. De enige vermeldenswaardige vangst is die van *Petrophora chlorosata*.

Petrophora chlorosata

Deze soort wordt maar af en toe in Friesland waargenomen en is gebonden aan adelaarsvaren en moerasvaren. Maar het was weer de eerste excursie van het jaar en als er wat minder vlinders zijn is er wat meer tijd om bij te praten. Of er op de

andere excursies meer vlinders zijn waargenomen kunt u elders in deze Flinterwille lezen of u heeft het wellicht al gelezen.

**Verslag excursie Aekingerzand/Canadameer op zaterdag 4 juni 2005.
Gerard Bergsma**

Door de slechte weersomstandigheden was besloten de middagexcursie te laten vervallen. Om 19.30 uur had zich een groepje van 7 personen verzameld op de parkeerplaats bij het Canadameer. De lage opkomst had vermoedelijk alles te maken met het weer. Dit kenmerkte zich door een lage temperatuur en een kille wind. Gelukkig regende het net niet. We besloten niet het Aekingerzand op te gaan, maar langs het Canadameer door de omringende bosschages te lopen. Daar kwamen we veel heidewortelboorders (*Phymatopus hecta*) tegen. We konden om de 10 meter wel enkele onder de bomen zien dansen, want deze nachtvlinders (die ook overdag actief zijn) hebben een vreemde dansende vlucht, waarbij ze snelle verticale bewegingen maken. Je ziet ze gemakkelijk over het hoofd vanwege hun bruine schutkleur. Langs het water was het koud in de wind, dus liepen we door de bosschages naar de oostkant waar we in de luwte kwamen. Hier liepen we langzaam langs een fietspad in de richting van de parkeerplaats. Langs de bosrand ontdekten we diverse vedermotten, enkele dagactieve nachtvlinders en libellen. In de schemering werd een viertal lampen opgesteld. Twee lichtpunten bij de parkeerplaats en twee aan de rand van het Aekingerzand. Helaas ging het al vrij snel mis met de lamp van Henk & Auke Hunneman, omdat hun aggregaat kuren vertoonde met de brandstoftoevoer. Veel wind was er niet, maar bij de lamp van Gerrit Tuinstra was hij af en toe vervelend merkbaar. Ik vertoefde aan de rand van het Aekingerzand en stond daar behoorlijk in de luwte. De vlinders vlogen af en aan en vooral de spanners lieten zich bij de drie lampen in behoorlijk aantal zien, waaronder de mooie lindeknotsvlinder (*Plagodis dolabraria*), de getande spanner (*Odontopera bidentata*) en de schaars voorkomende moeraswalstrospanner (*Orthonama vittata*). Bij de uiltjes zat weer eens de prachtig zwart-witte schijnnonvlinder (*Panthea coenobita*) en verder een aantal exemplaren van de gevlekte pijluil (*Pachetra sagittigera*). Ook de drielijnuil (*Charanyca trigrammica*) en de tandjesuil (*Sideridis albicolon*) waren present. De brede w-uil (*Lacanobia w-latinum*) was er (Gerrit Tuinstra had er zelfs zes gedurende de avond) en ook het prachtig rose gekleurde gemarmerde heide-uiltje (*Elaphria venustula*). Van de familie van de visstaartjes (*Nolidae*) was slechts èèn vertegenwoordiger, de schitterend gekleurde zilveren groenuil (*Pseudoips prasinana*). De familie van de eenstaarten (*Drepanidae*) had vijf vertegenwoordigers, namelijk de braamvlinder (*Thyatira batis*), de berken-orvlinder *Tetheella fluctuosa*), de bleke eenstaart

Flinterwille Vlinderwerkgroep Friesland oktober 2005